

Naturstyrelsen
Himmerland
J.nr. NST-422-01041
Ref. anlmo
Februar 2016

NOTAT vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N17 Lille Vildmose

Forslag til Natura 2000-plan for N17 Lille Vildmose har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 24. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se:

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 3 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende emner:

- 1) Datagrundlag - arter
- 2) Tilstandsvurdering – naturtyper
- 3) Målsætninger – område og naturtyper
- 4) Målsætninger – fugle
- 5) Indsatsprogram naturtyper
- 6) Lovgrundlag
- 7) Virkemidler – LDP

- 8) Virkemidler – DUT
- 9) Målsætninger – område
- 10) Indsatsprogram - Synergi med vandplaner
- 11) Indsatsprogram - Forhold til 1. plan
- 12) Målsætninger
- 13) Indsatsprogram og forhold til 1. planperiode
- 14) Datagrundlag
- 15) Virkemidler, herunder tilskudsordninger

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de ovenfor nævnte emner 1- 15. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i deres helhed læses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1. Datagrundlag - arter

Aage V. Jensens Naturfond spørger, om Naturstyrelsen i deres overvågning har registreret Stellas Mosskorpion i Lille Vildmose.

Naturstyrelsen kan oplyse, at Stellas Mosskorpion ikke er blevet registreret i Lille Vildmose i forbindelse med NOVANA overvågningen. Arten er sidst blevet overvåget i maj 2015, og her fandt man ingen individer.

2. Tilstandsvurdering – naturtyper

Aalborg Kommune kritiserer tilstandsvurderingen af naturtypen aktiv højmose i området, som menes at være i dårligere tilstand, end det fremgår af naturplanen.

Naturstyrelsen kan oplyse, at registreringer og tilstandsvurdering er gennemført i overensstemmelse med de tekniske anvisninger, som sikrer ensartethed på tværs af områder og

landsdele. Baggrund og beregningsmetoder er nøje beskrevet i denne rapport fra DCE Aarhus Universitet. <http://www2.dmu.dk/Pub/FR735.pdf>

3. Målsætninger – område og naturtyper

Aalborg kommune undrer sig over, at målsætninger for områderne er ændret, så de i flere tilfælde er langt mindre konkrete, end de var i 1. planperiode. Kommunen foreslår bl.a. at man viderefører teksten om udvidelseskrav af højmossearealet fra N2000-planen 2010-15.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer fortsat er gældende for handleplanmyndighederne. Målsætningerne i de nyeste planforslag skal derfor ses som et supplement til og ikke som en afløser for de første planers målsætninger.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

4. Målsætninger – fugle

Aalborg Kommune undrer sig over, at der kun er nævnt et konkret mål for sangsvane og ikke for andre fugle i området.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det ikke kun er sangsvane, men alle fugle på udpegningsgrundlaget, som er nævnt i de konkrete målsætninger.

5. Indsatsprogram naturtyper

Aalborg kommune foreslår en specifik retningslinje med krav om forbedring af Tofte Moses vestkant.

Efter miljømålsloven skal Natura 2000-planen indeholde mål for naturtilstanden i Natura 2000-områderne og et indsatsprogram, som fastsætter retningslinjerne for de opfølgende kommunale handleplaner. De statslige planer udgør således den ramme, inden for hvilken kommunalbestyrelserne skal udarbejde handleplaner og siden indgå konkrete aftaler og træffe afgørelser. Det forudsættes med andre ord i miljømålsloven i overensstemmelse med princippet om mål- og rammestyling, at der er et råderum for kommunerne til at udarbejde handleplaner med henblik på at prioritere kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag. Efter lovbemærkningerne må de kommunale handleplaner ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanerne. Det sætter også grænser for, hvor præcise de statslige planer kan være.

Det har således været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-planer.

6. Lovgrundlag

Aalborg kommune mener, at planens mindre detaljeringsgrad i de konkrete målsætninger i forhold til sidste planperiode væsentligt forringer kommunens muligheder for at træffe afgørelser.

De kommunale handleplaner skal fremover i højere grad være redskab for en forventningsafstemning med organisationer og lodsejere, således at kommunerne får mere tid til dialog og lokal inddragelse, der primært vil være forbundet med de konkrete projekter, der skal udmønte Natura 2000-planen og strække sig over planperioden. Efter lovbemærkningerne må de kommunale handleplaner ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanerne. Det sætter også grænser for, hvor præcise de statslige planer kan være.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

7. Virkemidler - LDP

Aalborg kommune påpeger vigtigheden af initiativer, der understøtter lodsejernes brug af LDP-ordningerne, særligt i områder, hvor bæredygtige løsninger fordrer samarbejde mellem mange lodsejere.

Landdistriktsprogrammet er ikke omfattet af høringen over forslag til Natura 2000-planer, men Naturstyrelsen kan oplyse, at landdistriktsprogrammet og de midler, som kommunerne fik overført med Økonomiaftale 2013, sikrer, at der er finansiering til den indsats, som er fremgået af forslagene til Natura 2000-planer.

De igangværende tilskudsordninger forventes fortsat, og nye ordninger vil blive sendt til EU til godkendelse. Det kan særligt nævnes, at der arbejdes for at etablere en tilskudsordning til facilitering af græsningsaftaler mm, samt tilskud til udarbejdelse af lokale forvaltningsplaner for arealer med kompliceret udpegningsgrundlag og indsatskrav, som ikke umiddelbart kan dækkes af øvrige tilskudsordninger.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

8. Virkemidler - DUT

Aalborg Kommune glæder sig over de nye virkemidler i 2. planperiode, men efterlyser økonomisk kompensation fra staten til at kunne deltage i de beskrevne opgaver.

Naturstyrelsens har noteret sig kommunens synspunkter. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

9. Målsætninger - område

Aalborg Kommune finder det uhensigtsmæssigt, at målsætningerne er mindre konkrete i anden planperiode end i første set i lyset af at målsætningerne rækker ud over den enkelte planperiode.

Det er Naturstyrelsens opfattelse, at vedtagelsen af målsætninger for hvert enkelt udpeget område vil understøtte myndighedernes vurdering af, om en aktivitet eller et projekt vil være i modstrid med direktivforpligtelserne. Også selvom målsætningerne på visse områder kan virke overordnede, er planerne med til at sætte en klar ramme for de forskellige dele af udpegningsgrundlaget.

Både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fortsat gældende for handleplanmyndighederne. Målsætningerne i de nyeste planforslag skal derfor ses som et supplement til og ikke som en afløser for de første planers målsætninger.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

10. Indsatsprogram - synergi med vandplaner

Aalborg Kommune er ikke enig i at vandområdeplanerne generelt vil sikre vandkvaliteten i de vandafhængige habitatnaturtyper.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem planerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Vandplanlægningen sikrer ikke nødvendigvis gunstig bevaringsstatus for alle vandafhængige naturtyper og arter, men før der er opnået målopfyldelse efter vandrammedirektivet, giver det efter Naturstyrelsens vurdering ikke mening at iværksætte en parallel indsats.

11. Indsatsprogram - Forhold til 1. plan

Aalborg Kommune påpeger at de indsatser der blev sat i værk i første planperiode ikke kan forventes tilendebragt inden 2. planperiode, da man bygger på princippet om frivillighed.

Det er politisk besluttet, at den konkrete aktive indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger. Konkrete tilskudsordninger og satser er politisk aftalte og baserer sig på økonomiske beregninger af de faktiske omkostninger ved at gennemføre en indsats.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

12. Målsætninger

Mariagerfjord Kommune efterlyser klare og entydige målsætninger.

Naturstyrelsen kan oplyse, at der for de overordnede målsætninger i de netop udsendte planforslag ikke er foretaget væsentlige ændringer i forhold til målsætningerne fra sidste plan, med mindre der siden sidste Natura 2000-plan er foretaget ændringer i et områdets udpegningsgrundlag. Den overordnede målsætning sætter fortsat retning og ramme for, hvorledes området på langt sigt skal udvikle sig for at sikre områdets arter og naturtyper gunstig bevaringsstatus. For at sikre et øget kommunalt råderum er der i de nye planforslags konkrete målsætninger ikke angivet specifikke arealmål for evt. udvidelser af naturtyperne eller for arternes levesteder. Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er foretaget i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet krav om på langt sigt at opnå gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper og arter.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

13. Indsatsprogram og forhold til 1. planperiode

Mariagerfjord Kommune finder det problematisk, hvis formuleringerne i indsatsprogrammet er uklare, og at det ikke er fuldstændig gennemskueligt.

Naturstyrelsen kan oplyse, at indsatsprogrammet i de udsendte planforslag i forhold til tidligere er udformet på et mere overordnet niveau. Det mere overordnede niveau er en konsekvens af den aftale der er indgået mellem Kommunernes Landsforening (KL) og staten. Det har været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-plan.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Mariagerfjord Kommune er usikker på, hvad det reelle indsatsbehov er i denne planrunde, da kommunen mangler en opgørelse over, hvad der faktisk er gennemført i 1. planperiode. Kommunen finder, at der er usikkerhed om indsatsbehovet og beder om en præcisering af, i hvor stort omfang, der er opgaver fra 1. planperiode, som skal videreføres i 2. planperiode.

Naturstyrelsen kan oplyse, at for arealer hvor kommunen henholdsvis Naturstyrelsen er ansvarlig myndighed, vil en vurdering af, om den første Natura 2000-plans indsatsprogram er realiseret ved udløbet af planperioden, ske ved en opgørelse af, om den beskrevne indsats i Natura 2000-handleplanen er gennemført. Derfor skal den efterfølgende kommunale handleplan indeholde en sådan opgørelse.

Naturstyrelsen har i de endelige planforslag indsat følgende formulering med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode.

"Indsatsen fra de gældende planer 2010-15 videreføres. Hvis den forudsatte indsats for planperioden 2010-15 ikke er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes det, at den allerede igangsatte indsats færdiggøres i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med nærværende plan."

14. Datagrundlag

Mariagerfjord Kommune finder det af central betydning, at de data der ligger til grund for Natura 2000-planforslagene kan downloades og anvendes i kommunens eget GIS-system.

Naturstyrelsen kan oplyse, at alle data også artsforekomster og kortlægning af levesteder der er præsenteret i de reviderede basisanalyser fra dec. 2014 findes på Naturstyrelsens hjemmeside her: <http://miljoegis.mim.dk/?&profile=natura2000planer2-2016>.

Det er muligt at downloade alle data der vises i webGISen, således at man kan arbejde med dem i egne IT-systemer. Det skal understreges, at alle indsamlede data inklusiv artsdata er præsenteret i basisanalyserne, og disse er fuldt tilgængelige for kommuner og andre interessenter.

Mariagerfjord Kommune efterlyser beslutningsværktøjer fx i form af data fra PRIOR.

Naturstyrelsen kan oplyse, at PRIOR er tilgængelig med alle relevante naturtypedata og findes via dette link: <http://prior.au.dk/>

Mariagerfjord Kommune anfører, at Naturstyrelsens overvågningsprogram først og fremmest sigter mod indsamling af data til afrapportering overfor EU, samt at de anvendte fugledata mange steder alene baserer sig på data indsamlet af frivillige.

Det statslige overvågningsprogram - NOVANA til indsamling af data er i helt overvejende grad udviklet til sikring af et ensartet, landsdækkende og kvalitetssikret datasæt der primært finder anvendelse i forbindelse med Natura 2000 planlægning. De indsamlede data anvendes naturligvis også i forbindelse med afrapportering til EU.

Fugledata præsenteret i basisanalyserne er ligeledes indsamlet i forbindelse med det statslige overvågningsprogram. For ynglefuglene indsamles data helt overvejende af Naturstyrelsens

enheder, mens data for trækfuglene helt overvejende indsamles af DCE Aarhus Universitet. For enkelte mere almindelige arter der ikke er specifikt tilknyttet fuglebeskyttelsesområderne benyttes der data fra DOF-basen, disse data kvalitetssikres af Naturstyrelsen og/eller DCE inden de præsenteres i basisanalyserne. En nøje beskrivelse af data findes i de enkelte basisanalyseres afsnit om datagrundlag.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

15. Virkemidler, herunder tilskudsordninger

Mariagerfjord Kommune finder det vanskeligt for kommunerne, at implementere Natura 2000-planerne med eksisterende rammevilkår for finansiering og styring, og nævner frivillighed og en række forhold i landdistriktsordningerne som problemer.

Naturstyrelsen har noteret sig Mariagerfjord Kommunes synspunkter og kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N 12 Store Vildmose

På baggrund af de indkomne bemærkninger er planen har Naturstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i planen.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Afsendere af hørings svar til Natura 2000-plan nr. 17 Lille Vildmose

- 20150417125421590 - Aage V. Jensens Fonde
- 20150326130650381 - Aalborg kommune
- 20150416231215208 - Mariagerfjord Kommune